

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

İtiraz başvurusunun gerekçe bölümü şöyledir :

"2762 sayılı Vakıflar Yasasının 4103 sayılı Yasa ile değişik 27. maddesinin değişiklikten önceki hükümlerine göre icareteynli Vakıflarda taviz bedeli, o mülke ait icarın 20 katı olarak saptanmıştır. Bu tür Vakıf şerhi ile yüklü taşınmazın mutasarrıfları yasanın 13.6.1935 tarihinde yayınlanmasını takip eden 6 aydan sonra (13.12.1935 tarihinden itibaren) 10 yıl içindeki toplam 20 yıl içinde, bu yasal yöntemle saptanan taviz bedelini ödeyerek vakfa ait şerhleri tapu sicilinden terkin ettirmekte idiler. Bu sürenin sonunda bu tür vakıf şerhlerini taviz bedeli ödeyerek terkin ettirmeyen kimselerle ilgili olarak uygulanacak yasal hükümler 29. maddede düzenlenmiştir. Bu maddeye göre (... taviz vermek yolu ile icareteynli kayıtları terkin edilmemiş olan gayrimenkullerin mülkiyeti ... kendiliğinden mutasarrufuna geçer ve vakfın hakkında ivaza dönerek gayrimenkulün tamamı bu ivaz karşılığında birinci derece ve birinci sırada ipotek sayılır.) denmektedir. Görüldüğü gibi Vakıflar Yasasının 29. maddesi 20 yıl içinde icarının 20 katı taviz bedeli olarak ödenmemiş olan taşınmazlarda nasıl bir hukuki sonuç doğacağını açık ve net olarak saptamış bulunmaktadır. Az önce belirlenen Yasa hükmüne göre, mülk, mutasarrıfına vakıf şerhinden kurtulmuş olarak geçmiş sayılacak, buna karşılık vakfın hakkı, miktarı belli bir para borcu olarak kesin ve sabit biçimde tahakkuk etmiş olacaktır. Vakfın bu alacağı, artık miktaren bellidir ve ipotek ile teminat altındadır. Vakıf bu alacağını kamu alacaklarının tahsili hakkındaki yasa uyarınca takip ve tahsil edebilecektir. Nitekim bir kısım vatandaşlar, icarının 20 katını ödeyerek vakıf şerhini terkin ettirmiş ve muhtemelen bir kısım vatandaşlar da, vakıf tarafından takip edilerek borçlarını rehnin paraya çevrilmesi yoluyla ve tahsil edilemeyen kısmı olmuşsa, bu kısımlar içinde Kamu Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkındaki Yasa'ya göre ödemişlerdir. 2762 sayılı Yasa'nın değişiklikten önceki 27. maddesine göre miktarı belli taviz bedeli şayet 29. maddeye göre bir suretle ödenmemiş ise, 4.4.1995 tarihinde 4103 sayılı Yasa ile 27. maddede yapılan değişiklik yukarıda açıklanan ve icareteynli vakıfların mutasarrıfları için müktesep hak teşkil eden, taviz bedelinden doğan borçları, bütünü ile göz ardı etmiş ve kesinleşen borçlar bu kez tamamen farklı bir yöntemle fahiş derecede arttırılmıştır. 4103 sayılı Yasa'ya göre 20 yıl içinde taviz bedeli ödenmemiş ve vakfınca tahsil edilmemiş ise bu vakıf şerhli mülklerin mutasarrıflarına ceza uygulanmış ve mülklerin rayiç değerleri tespit edilerek yarısı taviz bedeli olarak istenmeye başlanmıştır. Doğmuş ve kesinleşmiş olan hiçbir alacak, yasa hükmü ile muaccel hale gelmiş ise, bu borcu farklı bir yöntem ile arttırmak artık mümkün değildir. Ödemenin yasal müeyyideleri olarak gecikme cezası ve temerrüt faizi gibi düzenlemeler söz konusu ise de, hiç bir zaman borcun anasını ve esasını teşkil eden miktar, sonradan uygulamaya konan bir yöntemle arttırmaya tabi tutulamaz. Bu nedenle Vakıflar Yasası'nın 27. maddesini değiştiren 4103 sayılı Yasa, Anayasamızın ilkelerine aykırı görülmüştür. Zira evvelce taviz bedelini miktaren saptayan yöntem ile borçları belli olan tüm vakıf şerhli mülk sahipleri arasında bu kez ikilik yaratılmış ve 20. yılın sonunda borçları yasal olarak esasen belirlenen kişilerin zaman farklı ödemeleri farklı esaslara bağlanarak Anayasanın hem eşitlik ilkesi zedelenmiş hem de vatandaşların esasen miktarı yasa ile saptanan borçları sebebi ile doğan ve ödeme miktarı belli olan müktesep hakları ihlal edilmiştir. Bu nedenlerle 4103 sayılı Yasa ile 2762 sayılı Vakıflar Yasası'nın 27. maddesinde yapılan değişikliğin Anayasa'nın 10. ve 11. maddelerindeki ilkelere aykırı olduğu kanaatına varılarak, davacılar vekilinin talebi ciddi görülmekle, konunun Yüksek Mahkememize intikaline, Anayasa'nın 152. maddesi ve Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Yasa'nın 28. maddesi uyarınca karar verilerek Mahkememizin görüşü saygı ile sunulur.""

Esas Sayısı : 1997/5
Karar Sayısı : 1998/61